

УДК 330.338.2

***Борисенко К.В.** здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти ОС «Менеджмент»
Науковий керівник: Гаврилюк В.П. к.е.н., доцент
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Харчова промисловість є одним із стратегічних секторів економіки України, що має значний потенціал для зростання та залучення інвестицій. Водночас, нестабільність ринкових умов та вплив зовнішніх факторів вимагають від підприємств галузі застосування ефективних стратегічних підходів до планування своєї діяльності [3].

Висока конкуренція, трансформаційні процеси в економіці, підвищення цін на сировину, енергоносії, паливо зумовлюють зміни у функціонуванні підприємств харчової промисловості. Вдало підібрана стратегія допоможе підприємствам харчової промисловості подолати труднощі та зберегти свої позиції на ринку. Таким чином, керівним ланкам підприємства необхідно значною мірою опанувати стратегічний облік, що дасть змогу легко адаптуватися до сучасних трансформацій. Питання стратегічного планування на підприємствах харчової промисловості є надзвичайно актуальними, оскільки

дають можливість підприємству швидко реагувати на зміни, вміти виявляти слабкі сторони та загрози і розпізнавати можливості та переваги.

Стратегічне планування виступає важливим інструментом для підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості. Воно дозволяє визначити ключові напрями розвитку, оптимізувати ресурсні потоки та адаптуватися до змін у ринковому середовищі. Впровадження стратегічного планування сприяє зниженню витрат, покращенню якості продукції та підвищенню задоволеності споживачів.

На сучасному етапі більшість підприємств харчової промисловості зіштовхується з проблемами недостатньої ефективності планування, відсутності чітко визначених стратегічних цілей та недосконалої системи управління. Прикладом успішного впровадження стратегічного планування може бути використання методів SWOT-аналізу, PEST-аналізу та моделі "5 сил Портера", які дозволяють комплексно оцінити як внутрішні, так і зовнішні чинники, що впливають на діяльність підприємства [4].

Досвід європейських країн демонструє, що підприємства, які впровадили стратегічне планування, змогли підвищити свою ефективність на 20-30%. Наприклад, компанії харчової промисловості в Німеччині активно використовують стратегії диверсифікації продукції та модернізації виробничих процесів, що дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними навіть в умовах кризи.

Застосування стратегічного планування у харчовій промисловості України дозволить не лише покращити фінансові показники підприємств, але й сприятиме розвитку галузі в цілому. Важливим аспектом є розробка довгострокових стратегій, що враховують специфіку ринку, потреби споживачів та глобальні тенденції у сфері сталого розвитку.

Відповідно до проведеного аналізу, стратегічне планування – це процес формування керівництвом підприємства основних векторів розвитку, пріоритетів діяльності з метою ефективної роботи підприємства в майбутньому.

Процес стратегічного планування потрібно здійснювати за допомогою таких етапів, як:

- розроблення місії та цілей підприємства;
- економічний аналіз фінансового стану підприємства, аналіз платоспроможності та ліквідності, ефективності використання активів, прибутковості діяльності тощо;
- збір необхідної інформації, її систематизація;
- розроблення альтернативних рішень;
- вибір стратегії розвитку підприємства;
- контроль виконання; – аналіз результатів.

Результатом стратегічного планування є стратегічний план діяльності підприємства, який визначає ключові завдання та ресурси, які необхідні для досягнення стратегічних цілей підприємства [1][3].

Отже, стратегічне планування допомагає підприємству визначити найголовніші пріоритети, оцінити свої позиції на ринку, конкурентні переваги,

можливі загрози, розробити комплекс заходів із досягнення визначеної мети, а впровадження сучасних методів стратегічного аналізу, адаптація до ринкових умов та формування довгострокових планів дій дозволить підприємствам галузі не лише зберегти свої позиції на ринку, але й забезпечити стабільне зростання та розвиток.

Список використаних джерел:

1. Карпіщенко, О. І., Ілляшенко, К. В., & Карпіщенко, О. О. (2013). Стратегічне планування. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/33716/3/strateg_plan.pdf
2. Агеєва, І. М., and О. Ю. Мандро. "Перспективні напрями стратегічного планування на підприємствах виноробної галузі України." *Економіка харчової промисловості* (2010). <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/19507/06-Ageeva.pdf>
3. Бутенко, А. І., & Карпінська, Г. В. (2009). Проблеми підвищення ефективності підприємств харчової промисловості. *Економіка харчової промисловості*. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/19482/02-Butenko.pdf>
4. Агеєва, І. М., and М. Д. Мілева. "Дослідження процесів стратегічного планування на харчових підприємствах." *Економіка харчової промисловості* (2010). <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/19493/04-Ageeva.pdf>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«РОЛЬ МОЛОДИ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»**

**15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom**

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ
МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+,
101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту
(протокол № 11 від 19 травня 2025 року)*

Збірник укладено за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова);
Деліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор;
Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації;
Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор;
Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;
Алексєєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент;
Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент;
Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент;
Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент;
Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голева М.С., PhD, асистент;
Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.

Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025